

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

ΔΕΟ 24

ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ & ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Επιμέλεια ύλης
Βίκυ Βάρδα

ΔΕΟ 24

ΒΑΣΙΚΟΤΕΡΑ ΣΗΜΕΙΑ ΤΟΜΟΥ
B

ΤΟΜΟΣ Β- Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

**ΤΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ 3 & 4 ΕΧΟΥΝ
ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΘΕΙ ΑΠ'Ο ΥΛΙΚΟ ΤΩΝ
ΧΛΕΠΑ-ΚΟΥΤΑΛΑΚΗ- ΣΥΜΠΛ.ΥΛΙΚΟ
ΕΑΠ-2019**

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΗΣ ΒΙΚΥ ΒΑΡΔΑ vicky.eclass4u@gmail.com

**1. ποιες είναι οι
βασικές σύγχρονες
τάσεις και πολιτικές
περιορισμού του
δημόσιου τομέα;**

Μία σημαντική σύγχρονη επιδίωξη είναι ο περιορισμός και η βελτίωση της αποτελεσματικότητας των κρατικών δαπανών. Οι ολοένα αυξανόμενες ανάγκες απαιτούν συνεχώς και περισσότερα χρήματα ενώ οι πόροι παραμένουν περιορισμένοι.

Από το 1997 και έπειτα επιχειρείται ο περιορισμός του δημόσιου τομέα, άρα και η μείωση των κρατικών δαπανών με μέτρα όπως:

- Η πρόβλεψη των δαπανών
- Ο περιορισμός των επιχορηγήσεων και η μείωση αποδόσεων εσόδων υπέρ τρίτων
- Ο περιορισμός των προσλήψεων
- Η αξιολόγηση των δαπανών
- Η αξιολόγηση της οργάνωσης και λειτουργίας των δημόσιων φορέων

- Η τακτοποίηση χρεών δημόσιων οργανισμών και επιχειρήσεων
- Η τακτοποίηση υποχρεώσεων φορέων του δημοσίου, όπως δαπάνες προμηθειών
- Η παροχή δυνατότητας σε δημόσιους οργανισμούς και ασφαλιστικά ταμεία για επενδύσεις σε ακίνητα και κινητές αξίες.
- Η πολιτική των αποκρατικοποιήσεων αποτελεί ένα πολύ σημαντικό μέτρο για τον περιορισμό της έκτασης του δημοσίου τομέα και τη μείωση των ελλειμμάτων του κρατικού προϋπολογισμού.
- Η μείωση των νομικών προσώπων του δημοσίου τομέα
- Η σύναψη συμφωνιών με ιδιωτικούς φορείς για την παροχή αγαθών και υπηρεσιών προς τους φορείς του δημοσίου ή απευθείας προς τους πολίτες της χώρας.

2. ΠΟΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ;

α) Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Διοικητική Μεταρρύθμιση»

Όπως είναι γνωστό έχουν εξασφαλιστεί για την χώρα μας κοινοτικοί πόροι μέχρι το 2013. Στο πλαίσιο αυτό το Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης έχει καταρτίσει το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Διοικητική Μεταρρύθμιση» που καλύπτει την 4^η Προγραμματική Περίοδο (2007-2013). Σκοπός του προγράμματος είναι: α) η μείωση των εμποδίων που προκύπτουν κατά τον σχεδιασμό και την εφαρμογή εθνικών και κοινοτικών δημόσιων πολιτικών προς

β) Πρόγραμμα «Πολιτεία»

Το πρόγραμμα αυτό θεσπίστηκε με το Ν. 2880/2001. Εκπονεύεται κάθε τρία χρόνια από το Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου. Σκοπό έχει την διαρκή βελτίωση της δημόσιας διοίκησης με την εισαγωγή νέων μεθόδων λειτουργίας, την αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών και την επιμόρφωση του ανθρώπινου δυναμικού της. Το Πρόγραμμα διαρθρώνεται στα εξής επτά υποπρογράμματα που αντιστοιχούν σε συγκεκριμένη δραστηριότητα: i) βελτίωση της εξυπηρέτησης πολιτών και επιχειρήσεων, ii) εισαγωγή νέων συστημάτων οργάνωσης και διοίκησης, iii) ανάπτυξη ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, iv) ενδυνάμωση ανθρώπινου δυναμικού, v) διαφάνεια διακυβέρνησης, vi) διαχείριση φυσικών καταστροφών και vii) τεχνική βοήθεια.

γ) Πρόγραμμα «Semantic Gov»

Προκειμένου να διασφαλιστεί η διαλειτουργικότητα των πληροφοριακών συστημάτων της δημόσιας διοίκησης το Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης συμμετέχει στο χρηματοδοτούμενο από την Ευρωπαϊκή Ένωση ερευνητικό έργο «Semantic Gov : Παρέχοντας Ολοκληρωμένες Δημόσιες Υπηρεσίες στον Πολίτη σε Εθνικό και Πανευρωπαϊκό Επίπεδο με την χρήση των αναδυόμενων Τεχνολογιών Semantic Web».

δ) Άλλες νομοθετικές παρεμβάσεις

i) **Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας:** Τέθηκε σε ισχύ με τον Ν. 2690/1999 και αποτελεί ένα θετικό βήμα προς την εμπέδωση της νομιμότητας και της ορθότητας των διοικητικών αποφάσεων. Με τον νέο Κώδικα η κεντρική διοίκηση (Υπουργεία, επιχειρήσεις και οργανισμοί του δημοσίου) καθώς και οι Ο.Τ.Α. πρώτου και δεύτερου βαθμού μπορούν να καταρτίζουν Χάρτες Υποχρεώσεων

- ii) **Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών:** Συστάθηκαν με τον Ν. 3013/2002 με σκοπό: α) την παροχή διοικητικών πληροφοριών και β) την διεκπεραίωση υποθέσεων των πολιτών από την υποβολή της αίτησης μέχρι την έκδοση της τελικής πράξης σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες. Λειτουργούν στις Περιφέρειες, τις ενιαίες Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, τους Δήμους και τις Κοινότητες.
- iii) **Σύστημα διοίκησης με στόχους:** Σύμφωνα με το Ν. 3230/2004 καθιερώθηκε σύστημα διοίκησης με στόχους. Στο πλαίσιο αυτό προσδιορίζονται σαφείς επιδιώξεις και επιδόσεις στα ανώτερα ιεραρχικά κλιμάκια, κατόπιν δε οι επιδιώξεις αυτές εξειδικεύονται στα κατώτερα ιεραρχικά επίπεδα. Πρόκειται για μία δυναμική διαδικασία που λαμβάνεται υπόψη κατά την αξιολόγηση της δράσης του υπαλλήλου. Παράλληλα με το σύστημα διοίκησης με στόχους, ο ίδιος νόμος προέβλεψε και την καθιέρωση δεικτών μέτρησης της αποδοτικότητας. Ωστόσο, παρόμοιοι δείκτες δεν έχουν ακόμη τεθεί σε ισχύ. Αλλά και το σύστημα διοίκησης με στόχους ενώ περιλαμβάνεται στα δελτία αξιολόγησης των υπαλλήλων, ωστόσο, δεν έχει αποκτήσει μέχρι σήμερα ουσιαστικό χαρακτήρα.
- iv) **Διακίνηση εγγράφων με ηλεκτρονικά μέσα:** Μέχρι πρόσφατα τα περισσότερα διοικητικά έγγραφα διακινούνταν μέσω ταχυδρομείου. Το γεγονός αυτό επιδρούσε αρνητικά στην ταχύτητα και αποτελεσματικότητα της επικοινωνίας. Από το 1998, ωστόσο (Ν. 2672/1998 όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 3230/2004), επιτρέπεται η διακίνηση εγγράφων με τηλεμοιτυπία ή ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, μεταξύ των υπηρεσιών του Δημοσίου, των νομικών προσώπων δημοσίου

*3) Ποιες είναι οι διαφορές
μεταξύ «Στενής» και
«Ευρείας» Έννοιας της
Εκτελεστικής Λειτουργίας*

;

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΗΣ ΒΙΚΥ ΒΑΡΔΑ vicky.eclass4u@gmail.com

- «στενή» έννοια: Πρόεδρος της Δημοκρατίας και την Κυβέρνηση

- «ευρεία» έννοια: Πρόεδρος της Δημοκρατίας, Κυβέρνηση και τα λοιπά διοικητικά όργανα που ασκούν δημόσια εξουσία

4/ ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ;

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΗΣ ΒΙΚΥ ΒΑΡΔΑ vicky.eclass4u@gmail.com

- ▶ Τα όργανα με τα οποία δρα η Διοίκηση και είναι συνδεδεμένα μεταξύ τους ώστε να αποτελούν σύνολα οργανικών θέσεων ονομάζονται δημόσιες υπηρεσίες. Διακρίνονται σε υπηρεσίες διοικητικές, νομοθετικές (υπηρεσίες της Βουλής) και δικαστικές (υπηρεσίες των δικαστηρίων).
- ▶ Οι διοικητικές υπηρεσίες συνιστούν την τεχνική οργάνωση της δημόσιας διοίκησης και αποβλέπουν στην ικανοποίηση των αναγκών των πολιτών. Συνιστούν το βασικότερο στοιχείο της εκτελεστικής λειτουργίας, εξαρτώνται από ορισμένο Υπουργείο και υπόκεινται στον ιεραρχικό έλεγχο ή την εποπτεία του Υπουργού. Οι διοικητικές υπηρεσίες περιλαμβάνουν τόσο της υπηρεσίες της στενής όσο και της ευρείας δημόσιας διοίκησης.

*5) Ποια είναι η διαφορά
μεταξύ «Στενής» και
«Ευρείας» Έννοιας της
Δημόσιας Διοίκησης;*

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΗΣ ΒΙΚΥ ΒΑΡΔΑ vicky.eclass4u@gmail.com

- ❑ «στενή» έννοια: νομικό πρόσωπο του κράτους, δηλαδή το Δημόσιο και τα Ν.Π.Δ.Δ.
- ❑ «ευρεία» έννοια: επιπλέον τα κρατικά νομικά πρόσωπα που διέπονται από το ιδιωτικό δίκαιο (Ν.Π.Ι.Δ.) καθώς και οι δημόσιες εταιρείες

6/ Τι γνωρίζετε για την Ιεραρχία των οργάνων ;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

- Η κορυφή της ιεραρχίας είναι ο Υπουργός. Ο Υπουργός πρέπει, αν και δεν συνδέεται ιεραρχικά, να συμμορφώνεται με τις αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου και τις οδηγίες και εντολές του Πρωθυπουργού (ιδιότυπος ιεραρχικός έλεγχος).
- Ο Υπουργός ασκεί ιεραρχικό έλεγχο και επί των περιφερειακών οργάνων της υπηρεσίας του.
- Η «υπαλληλική ιεραρχία» συνδέει τους υπαλλήλους μεταξύ τους και με τον Υπουργό. Είναι συνεχής και πλήρης με σκοπό την διασφάλιση της εκτέλεσης των καθηκόντων κάθε υπαλλήλου, της υπηρεσιακής του κατάστασης και πειθαρχικού του ελέγχου.
- Αντίθετα η ιεραρχία των οργάνων είναι τμηματική και διαφέρει από Υπουργείο σε Υπουργείο και από υπηρεσία σε υπηρεσία. Σκοπός της είναι η εξουσία του προϊσταμένου έναντι του υφισταμένου του, ο συντονισμός της εργασίας και η ομαλή λειτουργία των υπηρεσιών.

***7) Σε τι διαφέρει η
διοικητική εποπτεία
από τον ιεραρχικό
έλεγχο;***

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΗΣ ΒΙΚΥ ΒΑΡΔΑ vicky.eclass4u@gmail.com

ΔΙΑΦΟΡΕΣ

- το εποπτεύον με το εποπτευόμενο όργανο δεν συνδέονται με **ιεραρχική σχέση** μεταξύ τους, (π.χ. Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας - Δήμαρχος)
- προβλέπεται από **ειδικές διατάξεις**, που καθορίζουν τα μέσα άσκησης και τα όρια της, σε αντίθεση με τον ιεραρχικό έλεγχο που τεκμαίρεται ως επακόλουθο της ιεραρχίας των οργάνων

***8) Τι είδους
αρμοδιότητες διαθέτει
ο Πρόεδρος της
Δημοκρατίας;***

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΗΣ ΒΙΚΥ ΒΑΡΔΑ vicky.eclass4u@gmail.com

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΠτΔ

- α) ρυθμιστής του πολιτεύματος,
- β) διεθνής παραστάτης του κράτους,
- γ) όργανο της εκτελεστικής εξουσίας,
- δ) όργανο της νομοθετικής εξουσίας
και
- ε) όργανο της δικαστικής εξουσίας

9) Ποιες αυτοτελείς υπηρεσίες υπάγονται στον Πρωθυπουργό;

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΗΣ ΒΙΚΥ ΒΑΡΔΑ vicky.eclass4u@gmail.com

αυτοτελείς υπηρεσίες που υπάγονται στον Πρωθυπουργό

01

Πολιτικό
Γραφείο
Πρωθυπουργού

02

Γενική
Γραμματεία της
Κυβέρνησης

03

Γενική
Γραμματεία
Επικοινωνίας

04

Γενική
Γραμματεία
Ενημέρωσης

***10) Ποια είναι τα
συλλογικά κυβερνητικά
όργανα;***

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΗΣ ΒΙΚΥ ΒΑΡΔΑ vicky.eclass4u@gmail.com

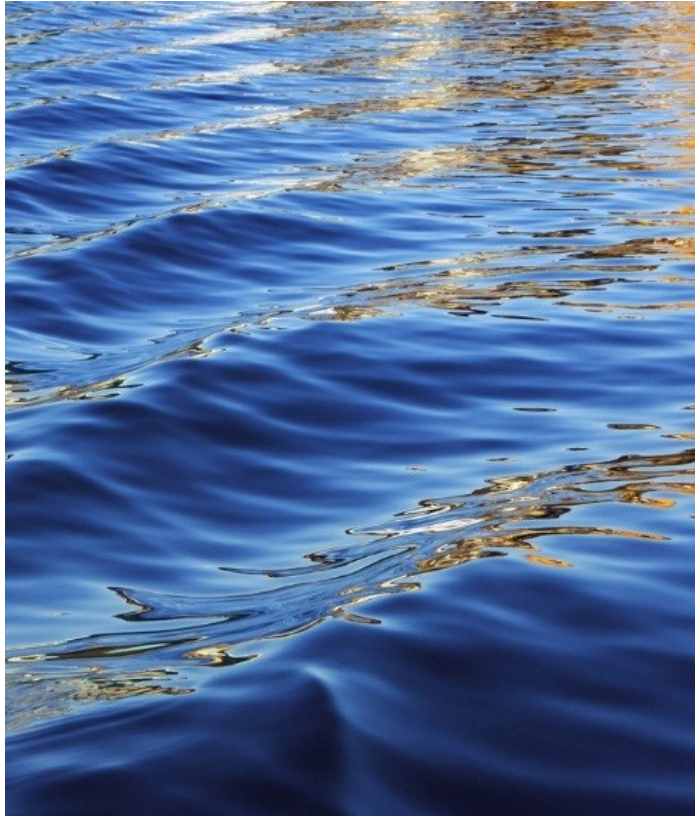

συλλογικά κυβερνητικά όργανα

1. Κυβερνητική Επιτροπή
2. Κυβερνητικό Συμβούλιο Εξωτερικής Πολιτικής και Εθνικής Άμυνας (ΚΥ.Σ.Ε Α.)
3. Επιτροπή Θεσμών:
 - Επιτροπή Οικονομικής και Κοινωνικής Πολιτικής:
 - Επιτροπή Μεγάλων Έργων και Υποδομών
 - Επιτροπή για τον καθορισμό της στρατηγικής και την ανάπτυξη της πληροφορικής

**11) Ποια είναι τα
«μεγάλα σώματα της
Διοίκησης»;**

- Νομικό Συμβούλιο του Κράτους
- Συμβούλιο της Επικρατείας

12) Ποια όργανα περιλαμβάνονται στην ιεραρχική πυραμίδα των υπουργείων;

1. Υπουργός
2. Υφυπουργοί
3. Γενικοί και Ειδικοί Γραμματείς
4. εξαρτημένες κεντρικές και περιφερειακές υπηρεσίες
5. Αυτοτελείς ή Αποκεντρωμένες υπηρεσίες (π.χ. *Εθν. Τυπογραφείο*)
6. Ενιαίοι Διοικητικοί Τομείς (Ειδικές Γραμματείες)
7. Συλλογικά όργανα
8. Εποπτευόμενοι οργανισμοί (π.χ. *Εθνική Βιβλιοθήκη*)
9. Υπηρεσίες άλλων Υπουργείων και συλλογικών γνωμοδοτικών οργάνων (Υπηρεσίες Δημοσιονομικού Ελέγχου, υπηρεσίες Στατιστικής, Γραφεία Παρέδρου (ή Επιτρόπου) του Ελεγκτικού Συνεδρίου, υπηρεσίες του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους)
10. Πολιτικά Γραφεία Υπουργών και Υφυπουργών

***13) Ποια είναι τα
χαρακτηριστικά του
Αποκεντρωτικού
Συστήματος;***

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΗΣ ΒΙΚΥ ΒΑΡΔΑ vicky.eclass4u@gmail.com

**χαρακτηριστικά του
Αποκεντρωτικού
Συστήματος**

- διάκριση μεταξύ κεντρικών και περιφερειακών οργάνων,
- η άσκηση αποφασιστικής αρμοδιότητας από τα περιφερειακά όργανα και
- εκτελεστότητα των πράξεων των περιφερειακών οργάνων

***14) Ποια είναι τα
όργανα της
Περιφέρειας;***

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΗΣ ΒΙΚΥ ΒΑΡΔΑ vicky.eclass4u@gmail.com

οργανα της Περιφερειας

- Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας
- Περιφερειακό Συμβούλιο
- Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης

***15) Ποια όργανα
εμπλέκονται κατά την
εποπτεία των ΟΤΑ Α΄
Βαθμού;***

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΗΣ ΒΙΚΥ ΒΑΡΔΑ vicky.eclass4u@gmail.com

Γ. Γ. της Περιφέρειας Ειδική Επιτροπή Δικαστήρια

***16) Ποιες είναι οι
διακρίσεις του ελέγχου
των δαπανών των ΟΤΑ
α' και β' βαθμού;***

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΗΣ ΒΙΚΥ ΒΑΡΔΑ vicky.eclass4u@gmail.com

ΔΗΜΟΙ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ

- **Προληπτικός:** Υπηρεσίες Επιτρόπων του Ελεγκτικού Συνεδρίου
- **Κατασταλτικός:** Υπηρεσία Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ

- **Προληπτικός:** Υπηρεσίες Δημοσιονομικού Ελέγχου
- **Κατασταλτικός:** Υπηρεσία Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

***17) Ποια είναι τα είδη των
Νομικών Προσώπων και
των Επιχειρήσεων των ΟΤΑ
Α΄ και Β΄ βαθμού;***

- **Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου**
- **Κοινωνικές επιχειρήσεις**
- **Ανώνυμες Εταιρίες ΟΤΑ**

***18) Ποιες είναι οι
διακρίσεις των Νομικών
Προσώπων Δημοσίου
Δικαίου;***

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΗΣ ΒΙΚΥ ΒΑΡΔΑ vicky.eclass4u@gmail.com

□ Ιδρυματικού τύπου

(π.χ. Ασφαλιστικά Ταμεία, Α.Ε.Ι.)

□ διορισμός οργάνων διοίκησης

□ εξειδικευμένες αρμοδιότητες

□ αυξημένη διοικητική εποπτεία:
έλεγχος νομιμότητας αλλά και
σκοπιμότητας.

□ Σωματειακού τύπου

(π.χ. Δικηγορικοί, Συμβολαιογραφικοί, Ιατρικοί,
Φαρμακευτικοί Σύλλογοι, Επιμελητηρία)

□ εκλογή οργάνων διοίκησης

□ γενικές αρμοδιότητες

□ ήπια διοικητική εποπτεία: έλεγχος
νομιμότητας

19) Ποιες είναι οι μέθοδοι επιλογής του προσωπικού στο δημόσιο τομέα;

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΗΣ ΒΙΚΥ ΒΑΡΔΑ vicky.eclass4u@gmail.com

- A) γραπτός διαγωνισμός
 - B) σειρά προτεραιότητας
 - Γ) ουσιαστική εκτίμηση προσόντων
-

*20) Ποιοι είναι οι λόγοι
δημιουργίας ανεξάρτητων
διοικητικών αρχών;*

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΗΣ ΒΙΚΥ ΒΑΡΔΑ vicky.eclass4u@gmail.com

- ▶ **1. Λόγοι που αφορούν τη λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος**
- ▶ **2. Λόγοι που αφορούν την προστασία των ατομικών δικαιωμάτων**
- ▶ **3. Λόγοι που αφορούν την πολυπλοκότητα της σύγχρονης διακυβέρνησης.**
- ▶ **4. Λόγοι θεσμικής ομοιομορφίας.**

1. Οι Ανεξάρτητες Αρχές καλούνται να καλύψουν εκείνα τα κενά της εκτελεστικής εξουσίας στα οποία οι αντιπρόσωποι του λαού δεν ήθελαν να παρέμβουν φοβούμενοι ότι κάτι τέτοιο θα έθετε σε κίνδυνο την πολιτική τους ύπαρξη. Η δημιουργία των Ανεξάρτητων Αρχών συμφιλιώνει τη δημοκρατική αρχή με την αρχή του κράτους δικαίου.

2. Δύο νέα δικαιώματα έχουν καθιερωθεί στο τέλος του 20^{ου} αιώνα. Πρόκειται για το δικαίωμα στην πληροφόρηση και το δικαίωμα στην προστασία της ιδιωτικής ζωής που απαιτείται από τη χρήση νέων τεχνολογιών. Το δικαίωμα στην πληροφόρηση συνδέεται άμεσα με την καταπολέμηση της γραφειοκρατίας και την ανάγκη διαφάνειας.

3. Λόγοι που αφορούν την πολυπλοκότητα της σύγχρονης διακυβέρνησης. Το είδος της ρύθμισης που εκτελούν οι ανεξάρτητες Αρχές απαιτεί ειδικές επιστημονικές και τεχνικές γνώσεις. Με αυτές οι Ανεξάρτητες Αρχές είναι σε θέση να κατανοούν κινδύνους που οι κρατικοί λειτουργοί δεν μπορούν.

4. Η δημιουργία των Ανεξάρτητων αρχών σε μεγάλο βαθμό και στην απαίτηση για θεσμική ομοιομορφία των κρατών – μελών. Επίσης, στο πλαίσιο της υιοθέτησης καλών ευρωπαϊκών κρατών, τα κράτη μιμούνται την εφαρμογή θεσμών που λειτουργούν με επιτυχία σε άλλα. (καλές πρακτικές).

***21) Ποια είναι τα
χαρακτηριστικά των
ανεξάρτητων αρχών;***

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΗΣ ΒΙΚΥ ΒΑΡΔΑ vicky.eclass4u@gmail.com

προσωπική και λειτουργική ανεξαρτησία

ευρείες εξουσίες:

α) κανονιστικές

β) ελεγκτικές – κυρωτικές

γ) γνωμοδοτικές

χρηματοδότηση από δικό τους διακριτό προϋπολογισμό

εσωτερική οργάνωση και λειτουργία με βάση Εσωτερικούς Κανονισμούς

***22) Ποιες είναι οι
συνταγματικά
κατοχυρωμένες
ανεξάρτητες αρχές;***

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΗΣ ΒΙΚΥ ΒΑΡΔΑ vicky.eclass4u@gmail.com

Συνταγματικά κατοχυρωμένες ανεξάρτητες αρχές

01

Αρχή Προστασίας
Προσωπικών
Δεδομένων

02

Εθνικό
Συμβούλιο
Ραδιοτηλεόρασης

03

Αρχή
Διασφάλισης του
Απορρήτου των
Τηλεπικοινωνιών

04

Ανώτατο
Συμβούλιο
Επιλογής
Προσωπικού

05

Συνήγορος του
Πολίτη

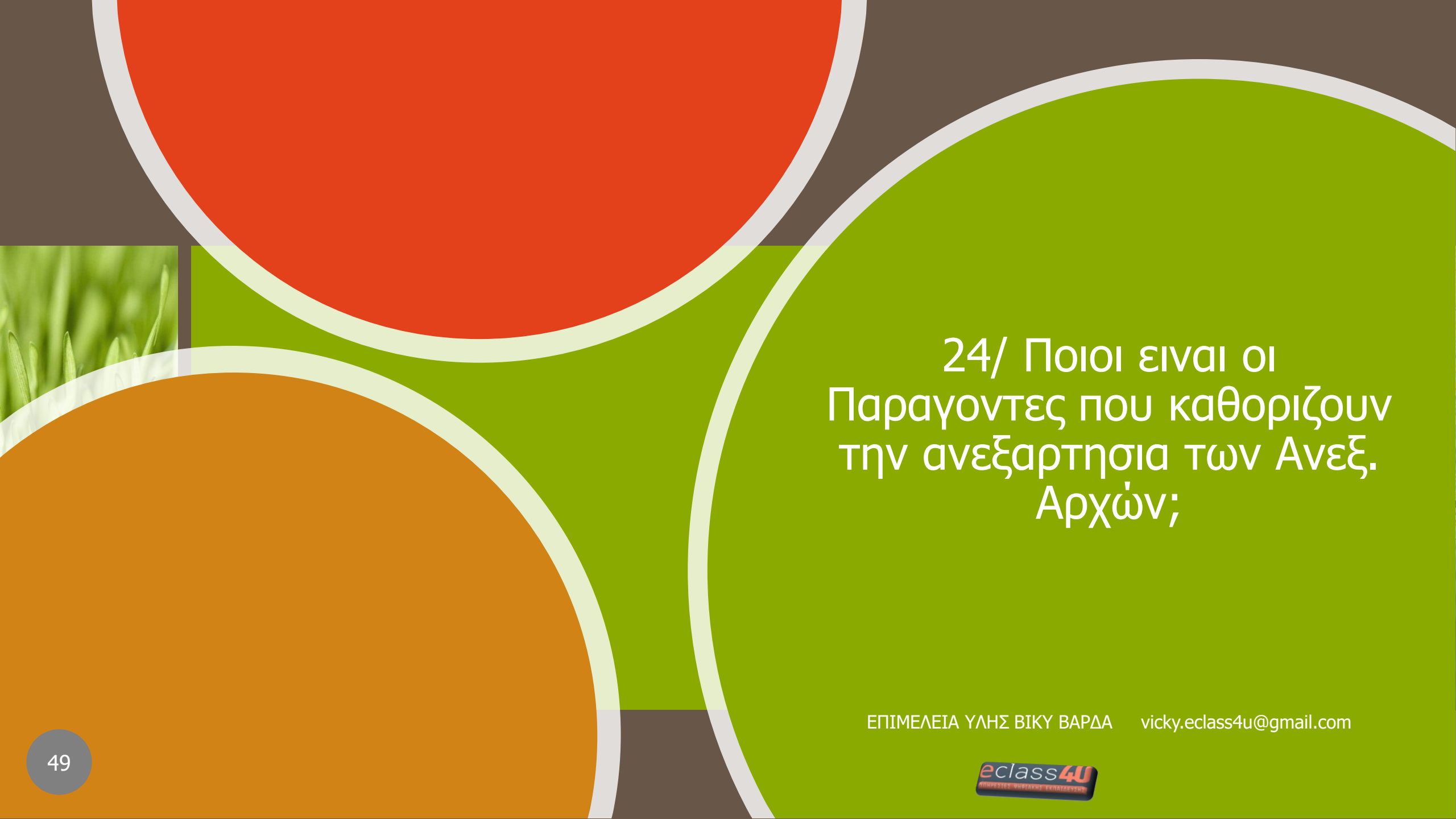
*23) Ποιες είναι οι
νομοθετικά
κατοχυρωμένες
ανεξάρτητες αρχές;*

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΗΣ ΒΙΚΥ ΒΑΡΔΑ vicky.eclass4u@gmail.com

νομοθετικά κατοχυρωμένες ανεξαρτητες αρχες

1. Επιτροπή Ανταγωνισμού (Ν. 703/1977)
 2. Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (Ν. 2773/1999)
 3. Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών ή Ταχυδρομείων (Ν. 2246/1994)
 4. Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς (Ν. 1969/1991)
 5. Συνήγορος του Καταναλωτή (Ν. 3297/2004)
 6. Εθνική Επιτροπή Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαγωγής (Ν. 3305/2005)
 7. Εθνική Επιτροπή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης των Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες (Ν. 3421/2005)
 8. Εθνικό Συμβούλιο Δημόσιας Υγείας (Ν.3370/2005)
 9. Αρχή Διασφάλισης της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση (Ν. 3374/2005)
- η [Ελληνική Στατιστική Αρχή](#) (ΕΛ.ΣΤΑΤ.) (Ν.3832/2010),
 - η [Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων](#) (Α.Α.Δ.Ε., Ν.4389/2016)^{[4][5]},
 - το [Σώμα Φορολογικών Διαιτητών](#) (Σ.Φ.Δ.) (αρ.31 του Ν.3943/2011) και
 - η [Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων και Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων](#) (Ν.4013/2011)^[6].

24/ Ποιοι είναι οι
Παραγοντες που καθορίζουν
την ανεξαρτησία των Ανεξ.
Αρχών;

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΗΣ ΒΙΚΥ ΒΑΡΔΑ vicky.eclass4u@gmail.com

Οι δυνάμεις που ασκούν επιρροή στις Ανεξάρτητες Αρχές και καθορίζουν την αποτελεσματικότητά τους είναι:

α) το πολιτικό σύστημα (κυβέρνηση, βουλευτές, πολιτικά κόμματα) και

β) τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που αποτελούν το αντικείμενο ρύθμισης των Ανεξάρτητων Αρχών.

Στο πλαίσιο των σχέσεων των Αρχών τόσο με το πολιτικό σύστημα όσο και με τις ομάδες-στόχους οι πολιτικοί επιστήμονες έχουν επινοήσει δείκτες από τους οποίους προκύπτει ο μικρός ή ο μεγάλος βαθμός της ανεξαρτησίας των Ανεξάρτητων Αρχών.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

25/ Τι είναι το ΑΣΕΠ;

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΗΣ ΒΙΚΥ ΒΑΡΔΑ vicky.eclass4u@gmail.com

Ο ΑΣΕΠ προβαίνει, μετά την έγκριση της Τριμελούς Επιτροπής για την πλήρωση των θέσεων, στη σχετική προκήρυξη, συγκροτεί τις απαιτούμενες επιτροπές και ενεργεί κάθε προβλεπόμενη διαδικασία μέχρι και τον καθορισμό των διοριστέων. Η αρμοδιότητα αυτή καλύπτει τόσο τους μόνιμους όσο και τους απασχολούμενους με σχέση εργασίας αορίστου ή ορισμένου χρόνου.

Οι διαδικασίες πρόσληψης χωρίζονται σε 2 κατηγορίες: α) στις διαδικασίες που διενεργεί το ίδιο το ΑΣΕΠ όταν πρόκειται για επιλογή τακτικού προσωπικού ή προσωπικού με σχέση εργασίας αορίστου χρόνου και β) στις διαδικασίες που διενεργούν φορείς οι οποίες τελούν υπό την έγκριση του ΑΣΕΠ όταν πρόκειται για επιλογή προσωπικού με σχέση εργασίας ορισμένου χρόνου.

Σύμφωνα με το Σύνταγμα (άρθρο 103 παρ. 7) η πρόσληψη υπαλλήλων στο δημόσιο τομέα γίνεται είτε με διαγωνισμό είτε με επιλογή σύμφωνα με προκαθορισμένα αντικειμενικά κριτήρια. Οι μέθοδοι επιλογής του προσωπικού διακρίνονται σε 3 είδη: α) επιλογή με γραπτό διαγωνισμό, β) επιλογή με καθορισμένη σειρά προτεραιότητας και γ) επιλογή με βάση την ουσιαστική εκτίμηση των προσόντων των υποψηφίων.

26/ Ποιες είναι οι
αρμοδιότητες που κατεχει
ο Γενικός Επιθεωρητής
Δημοσίας Διοίκησης ;

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΗΣ ΒΙΚΥ ΒΑΡΔΑ vicky.eclass4u@gmail.com

Διορίζεται με Προεδρικό Διάταγμα μετά από απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με πενταετή θητεία που μπορεί να ανανεωθεί και βοηθιέται στο έργο από τέσσερις βοηθούς που διορίζονται με απόφαση του Υπουργού Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης για 5 χρόνια.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Ο Γενικός Επιθεωρητής της Δημόσιας Διοίκησης Διαθέτει τις εξής αρμοδιότητες:

□ Διατάζει ή διενεργεί ο ίδιος ελέγχους και επιθεωρήσεις, παρακολουθεί και αξιολογεί τη δράση των σωμάτων επιθεώρησης και ελέγχου, διενεργεί ένορκες διοικητικές εξετάσεις, ασκεί πειθαρχικές διώξεις, παραπέμπει στο ανώτερο πειθαρχικό όργανο υποθέσεις, πραγματοποιεί τον έλεγχο 'πόθεν έσχες' στα μέλη των σωμάτων ελέγχου, σε προϊσταμένους πολεοδομικών γραφείων και ελεγκτών των Δ.Ο.Υ, συγκαλεί και προεδρεύει το Συντονιστικό Όργανο Επιθεώρησης και Ελέγχου (Σ.Ο.Ε.Ε), αξιολογεί καταγγελίες, συντάσσει ετήσια έκθεση κακοδιοίκησης και διαφθοράς στο χώρο της δημόσιας διοίκησης και την υποβάλλει στον Πρωθυπουργό και Πρόεδρο της Βουλής.

ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ 3 & 4 ΤΟΜΟΥ Β

ΑΠΟ ΥΛΙΚΟ ΧΛΕΠΑ & ΚΟΥΤΑΛΑΚΗ

- ▶ **Τι γνωρίζετε για το ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟ και το ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ οργάνωσης του κράτους;**

Ερώτηση -27

Το σύστημα οργάνωσης ενός κράτους μπορεί να είναι αποκεντρωτικό ή συγκεντρωτικό. Η μεγάλη γεωγραφική έκταση των κρατών, το μέγεθος των διοικητικών θεμάτων και η αύξηση του πληθυσμού, δημιούργησαν την ανάγκη διεξαγωγής των διοικητικών υποθέσεων μέσω οργάνων που έδρευαν στην περιφέρεια και τους δόθηκε βαθμιαία η δυνατότητα αποφασιστικών αρμοδιοτήτων.

Κριτήριο διάκρισης του συγκεντρωτικού με το αποκεντρωτικό σύστημα είναι ο τρόπος κατανομής της αποφασιστικής αρμοδιότητας επί θεμάτων που αφορούν τις περιφέρειες του κράτους.

- Στην περίπτωση του συγκεντρωτικού συστήματος οι αποφασιστικές αρμοδιότητες επί θεμάτων της περιφέρειας ανήκουν σε όργανα που εδρεύουν στο κέντρο.
- Αντίθετα στην περίπτωση του αποκεντρωτικού συστήματος οι αποφασιστικές αρμοδιότητες επί θεμάτων της περιφέρειας ανήκουν σε όργανα που εδρεύουν σε αυτές. Στο άρθρο 101 παρ. 1 του Συντάγματος του 2001 αναφέρεται ότι «η διοίκηση του κράτους οργανώνεται σύμφωνα με το αποκεντρωτικό σύστημα».

Σκοπός του συστήματος αυτού είναι:

- α) να καταστήσει τη διοίκηση προσιτή στους πολίτες και
- β) να ενισχύσει την ταχύτητα και αποτελεσματικότητά της.

Ωστόσο, ο συνταγματικός νομοθέτης αποδέχεται και το συγκεντρωτικό σύστημα επί ειδικών αρμοδιοτήτων (άρθρο 101, παρ. 3). Πρόκειται για αρμοδιότητες που απαιτούν ειδικές γνώσεις και οι οποίες ασκούνται από την κεντρική διοίκηση.

Πρέπει να σημειωθεί ότι το αποκεντρωτικό σύστημα τελεί σε αρμονία με την αρχή της επικουρικότητας του κράτους. Σύμφωνα με την αρχή αυτή που αποτελεί θεσμικό κεκτημένο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, **τα κεντρικά όργανα διατηρούν μόνο συντονιστικές και επιτελικές αρμοδιότητες**. Παρεμβαίνουν δε κατά την υλοποίηση των στόχων μιας δραστηριότητας μόνον εάν τα λοιπά επίπεδα διακυβέρνησης (αποκεντρωμένη περιφερειακή διοίκηση, αυτοδιοίκηση) δεν μπορούν να την πραγματοποιήσουν.

Στο πλαίσιο αυτό το κεντρικό κράτος συντονίζει, κατευθύνει και προβαίνει σε έλεγχο νομιμότητας των πράξεων των αποκεντρωμένων περιφερειακών οργάνων ενώ τα τελευταία διαθέτουν γενική αποφασιστική αρμοδιότητα σε θέματα της περιφέρειάς τους.

Ερώτηση -
28

Πώς προσεγγίζεται και τι πρεσβεύει η διοικητική αποκέντρωση;

Η νομική θεωρία προσεγγίζει με διαφορετικούς τρόπους την διοικητική αποκέντρωση. Έτσι μία πρώτη διάκριση συνίσταται σε εκείνη της αποκέντρωσης με την ευρεία έννοια και της αποκέντρωσης με την στενή έννοια. Η αποκέντρωση με την ευρεία έννοια περιλαμβάνει τόσο την αποκεντρωμένη διοίκηση όσο και την τοπική αυτοδιοίκηση.

Το βασικό επιχείρημα που διατυπώνεται υπέρ της αποκέντρωσης με την ευρεία έννοια είναι το κοινό στοιχείο της «Χωρικής Διοίκησης» που διαθέτει τόσο η διοικητική αποκέντρωση όσο και η τοπική αυτοδιοίκηση. Η ύπαρξη δηλαδή του κοινού γεωγραφικού-εδαφικού χαρακτηριστικού. Αντίθετα η αποκέντρωση με την στενή έννοια, περιλαμβάνει μόνο τα κρατικά όργανα της περιφέρειας, τα οποία διορίζονται από την κεντρική διοίκηση και τελούν σε ιεραρχική εξάρτηση με αυτήν, αφού ανήκουν και αυτά στο νομικό πρόσωπο του κράτους.

Το Σύνταγμα της χώρας μας αποδέχεται στο άρθρο 101 την έννοια της αποκέντρωσης με την στενή έννοια. Αυτό προκύπτει από το γεγονός ότι η αποκέντρωση αντίδιαστέλλεται τόσο από την τοπική αυτοδιοίκηση που κατοχυρώνεται στο άρθρο 102 του Συντάγματος όσο και από την καθ' ύλην αυτοδιοίκηση που κατοχυρώνεται στα άρθρα 16 παρ. 5 (αυτοδιοίκηση ΑΕΙ) και 103 παρ. 6 (αυτοδιοίκηση λοιπών Ν.Π.Δ.Δ.) του Συντάγματος.

Ερώτηση - **29-**

**Ποια είναι τα βασικά χαρακτηριστικά
του αποκεντρωτικού συστήματος
στην Ελλάδα;**

Χαρακτηριστικά του ισχύοντος στη χώρα μας αποκεντρωτικού συστήματος είναι:

- i) η διάκριση μεταξύ κεντρικών και περιφερειακών οργάνων,
- ii) η άσκηση αποφασιστικής αρμοδιότητας από τα περιφερειακά όργανα και
- iii) η ιεραρχική σχέση μεταξύ της κεντρικής διοίκησης και των περιφερειακών οργάνων.

Στην συνέχεια θα αναλύσουμε τα παραπάνω χαρακτηριστικά:

i) Η διάκριση μεταξύ κεντρικών και περιφερειακών οργάνων προϋποθέτει την γεωγραφική διαίρεση της επικράτειας. Η διαίρεση αυτή δεν θεμελιώνεται σε κριτήρια νομικής αυτοτέλειας των γεωγραφικών περιοχών, αφού αυτές εξακολουθούν να ανήκουν στο νομικό πρόσωπο του κράτους. Διαφορετική είναι η περίπτωση των γεωγραφικών περιοχών που διαθέτουν νομική αυτοτέλεια (όπως στην περίπτωση των Ο.Τ.Α. που αποτελούν Ν.Π.Δ.Δ.) και οι οποίες έχουν αποσπαστεί από το νομικό πρόσωπο του κράτους.

Το εδαφικό κριτήριο, λοιπόν, επιβεβαιώνει την γνήσια μορφή αποκέντρωσης και προσδιορίζει το κύκλο των υποθέσεων που είναι αρμόδια να χειριστούν τα περιφερειακά όργανα. Κριτήρια της παραπάνω γεωγραφικής διαίρεσης, σύμφωνα με το άρθρο 101 παρ. 2 του Συντάγματος, είναι οι γεωοικονομικές, κοινωνικές και συγκοινωνιακές συνθήκες της χώρας. Τα κριτήρια αυτά αφορούν αποκλειστικά στην διοικητική αποκέντρωση, και δεν είναι υποχρεωτικό να εφαρμοσθούν στην Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Επίσης δεν είναι αναγκαίο να συντρέχουν μεταξύ τους. Η συνδρομή, δηλαδή, ενός και μόνο κριτηρίου αρκεί για το νόμιμο χαρακτήρα της εδαφικής διαίρεσης. Παράλληλα τα παραπάνω κριτήρια έχουν γενικό χαρακτήρα, εφαρμόζονται δηλαδή με ενιαίο τρόπο στο σύνολο της επικράτειας, ανεξάρτητα των ειδικών κλάδων και υπηρεσιών της Διοίκησης.

ii) Για να πληρωθεί η προϋπόθεση της αποκέντρωσης δεν απαιτείται απλά άσκηση αρμοδιοτήτων από τα περιφερειακά όργανα για υποθέσεις της περιφέρειάς τους, αλλά άσκηση αποφασιστικών αρμοδιοτήτων. Δηλαδή τα όργανα αυτά δεν θα πρέπει απλά να ασκούν αρμοδιότητες συμβουλευτικού ή προπαρασκευαστικού χαρακτήρα αλλά να ασκούν αποφασιστικές αρμοδιότητες (π.χ. έκδοση εκτελεστών διοικητικών πράξεων). Οι αποφασιστικές αυτές αρμοδιότητες δεν πρέπει να τελούν υπό την έγκριση των κεντρικών οργάνων αλλά να υπόκεινται μόνον σε έλεγχο νομιμότητας.

Παράλληλα για να εξασφαλιστεί πραγματική και προηγμένη αποκέντρωση δεν αρκεί οι αρμοδιότητες να είναι απλά αποφασιστικές. Πρέπει παράλληλα να είναι και αποκλειστικές, δηλαδή να μην είναι συντρέχουσες με όργανα της κεντρικής διοίκησης. Επιπλέον πρέπει να είναι γενικές και όχι ειδικές. Διότι μόνο οι γενικές αρμοδιότητες παρέχουν εκτεταμένη και ουσιαστική αποκέντρωση. Οι παραπάνω προϋποθέσεις πληρούνται με την συνταγματική αναθεώρηση του 2001, η οποία εξασφαλίζει ισχυρή αποκέντρωση.

iii) Οι αποκεντρωμένες διοικητικές περιφέρειες, όπως αναφέρθηκε παραπάνω, δεν έχουν δική τους νομική προσωπικότητα αλλά εντάσσονται στο νομικό πρόσωπο του κράτους. Κατά συνέπεια τα αποκεντρωμένα περιφερειακά όργανα εντάσσονται στην ιεραρχία του νομικού προσώπου του κράτους.

Η ένταξη των αποκεντρωμένων περιφερειακών οργάνων στο νομικό πρόσωπο του κράτους συνεπάγεται την άσκηση σε αυτά ιεραρχικού ελέγχου εκ μέρους της κεντρικής διοίκησης.

Η μορφή ιεραρχικής οργάνωσης μπορεί να είναι οριζόντια ή κάθετη. Στην περίπτωση της οριζόντιας ιεραρχικής οργάνωσης η κυβέρνηση διορίζει σε κάθε διοικητική περιφέρεια ένα όργανο που την εκπροσωπεί για το σύνολο των διοικητικών υπηρεσιών.

Η οριζόντια ιεραρχική οργάνωση :

α) αμβλύνει την ακαμψία της κάθετης ιεραρχίας με τον περιορισμό των βαθμίδων ιεραρχίας (π.χ. Γενικός Γραμματέας Αποκεντρωμένης Διοίκησης-Υπουργός) και

β) δεν συμβαδίζει με την εξειδίκευση των υποθέσεων αλλά συνδέεται με ένα δίκτυο κέντρων λήψης αποφάσεων γενικής αρμοδιότητας.

Για τους λόγους αυτούς θεωρείται ως γνήσια μορφή διοικητικής αποκέντρωσης, η οποία παράλληλα εξασφαλίζει την ενότητα και συνοχή του κρατικού μηχανισμού. Στην περίπτωση της κάθετης ιεραρχικής οργάνωσης κάθε Υπουργείο διαιρεί την επικράτεια σε περιφέρειες ανάλογα με τις ανάγκες του, στις οποίες εγκαθιστά διευθύνσεις (π.χ. Περιφερειακή Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης).

Στη βάση της παραπάνω διάκρισης τα περιφερειακά όργανα, διακρίνονται σε όργανα γενικής αρμοδιότητας και σε όργανα ειδικής αρμοδιότητας.

Στη πρώτη περίπτωση τα όργανα έχουν γενική αποφασιστική αρμοδιότητα σε όλους τους κλάδους της διοίκησης της αντίστοιχης διοικητικής περιφέρειας (γενική διοικητική αποκέντρωση).

Στην δεύτερη περίπτωση τα όργανα έχουν αποφασιστική αρμοδιότητα σε συγκεκριμένους κλάδους της διοίκησης της αντίστοιχης διοικητικής περιφέρειας (ειδική διοικητική αποκέντρωση).

Ερωτηση - **30-**

**Τι γνωρίζετε για την Οργάνωση
των Αποκεντρωμένων
Διοικήσεων;**

Με τη μεταρρύθμιση του «Καλλικράτη», η ανασυγκρότηση της δευτεροβάθμιας αυτοδιοίκησης στην ευρύτερη ενότητα της περιφέρειας, συνδυάστηκε με την αναδιοργάνωση της αποκεντρωμένης διοίκησης σε ευρύτερα γεωγραφικά όρια.

Έτσι, στη θέση των **τέως 13 Διοικητικών Περιφερειών** (όπου συγκροτήθηκαν δευτεροβάθμιοι ΟΤΑ) σχηματίστηκαν **7 Αποκεντρωμένες Διοικήσεις**. Στην έδρα κάθε Αποκεντρωμένης Διοίκησης συνιστάται Γενική Γραμματεία της οποίας προϊστάται μετακλητός υπάλληλος.

Με τη Νέα Αρχιτεκτονική, η κρατικά αποκεντρωμένη διοίκηση οργανώθηκε σε επίπεδο ευρύτερων χωρικών ενότητων, τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, οι οποίες κρίθηκε ότι ανταποκρίνονται, με βάση λειτουργικά και αναπτυξιακά κριτήρια, στις απαιτήσεις της εδαφικής, κοινωνικής και οικονομικής συνοχής και προάγουν τη συνολική ανταγωνιστικότητα του Εθνικού Χώρου.

- Με τις επτά αποκεντρωμένες κρατικές διοικήσεις εξασφαλίζονται **ισχυρές διοικητικές ενότητες** στην περιφέρεια και αποκεντρώνεται περισσότερο η κρατική λειτουργία.
- Η κρατική διοίκηση **αναλαμβάνει μεγαλύτερο εύρος αρμοδιοτήτων** που θα παρέχονται πιο κοντά στον πολίτη. Εξασφαλίζεται καλύτερος συντονισμός του αναπτυξιακού σχεδιασμού σε περιφερειακό επίπεδο.

Ερωτηση - **31-**

**Ποιες είναι οι κυριότερες
αρμοδιότητες των
Αποκεντρωμένων Διοικήσεων;**

Οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις εξακολουθούν να ασκούν σειρά αρμοδιοτήτων, που ανήκαν προηγουμένως στις κρατικές Περιφέρειες, περιλαμβανομένων και εκείνων των αντίστοιχων συλλογικών οργάνων τους.

Ωστόσο, αρκετές αρμοδιότητες που ανήκαν προηγουμένως στις κρατικές Περιφέρειες μεταφέρθηκαν από τον «Καλλικράτη» στο νέο δεύτερο βαθμό αυτοδιοίκησης, δηλ. στις αυτοδιοικούμενες Περιφέρειες.

Οι εν λόγω αρμοδιότητες που ανήκουν πλέον στους ΟΤΑ δεύτερου βαθμού αφορούν, κυρίως τον αναπτυξιακό σχεδιασμό, τον προγραμματισμό και την εκτέλεση έργων.

αρμοδιότητες

/ νέες αποκεντρωμένες διοικήσεις

- στην προστασία της δημόσιας περιουσίας,
- στη διαχείριση και αξιοποίηση των δασικών προϊόντων και γενικότερα στην δασοπολιτική επιτήρηση επί των δημοσίων δασοπονιών, περιλαμβανόμενης και της ανάπτυξης της ιδιωτικής δασοπονίας.
- πολεοδομικές και χωροταξικές ρυθμίσεις γενικότερου χαρακτήρα,
- θέματα ελέγχου κυκλοφορίας φαρμακευτικών ιδιοσκευασμάτων καθώς και
- ζητήματα, που αφορούν στις εγγραφές, μεταβολές, διαγραφές και μετεγγραφές στα Μητρώα Αρρένων, κατά την κείμενη νομοθεσία.
- Επίσης, η Αποκεντρωμένη Διοίκηση είναι πλέον αρμόδια για την εκτέλεση αποφάσεων κατεδάφισης αυθαιρέτων κτισμάτων και κατασκευών, κατόπιν έκδοσης σχετικής απόφασης από την αρμόδια πολεοδομική υπηρεσία του δήμου.

Από τις **υπόλοιπες αρμοδιότητες** των αποκεντρωμένων διοικήσεων, αξίζει να αναφερθούν ειδικότερα οι εξής:

- 1. Ο καθορισμός χρήσης γης για παραχώρηση ακινήτων για κοινωφελείς σκοπούς,*
- 2. Η έκδοση απόφασης για άρση απαγόρευσης δικαιοπραξιών λατομικού ή μεταλλευτικού περιεχομένου σε παραμεθόριες περιοχές, καθώς και η έκδοση απόφασης για την απόκτηση μεταλλευτικών δικαιωμάτων επί αδειών μεταλλευτικών ερευνών σε παραμεθόριες περιοχές.*
- 3. Η έκδοση απόφασης για την παραχώρηση ερευνητικών γεωτρήσεων του ΙΓΜΕ προς εκμετάλλευση σε δήμους.*
- 4. Η έγκριση διενέργειας μεταλλευτικών και λατομικών εργασιών εντός δημοσίων δασών και δασικών εκτάσεων*
- 5. Η παραχώρηση αλυκών του Δημοσίου στους δήμους*

Ερώτηση - 33

Τι γνωρίζετε για την έννοια και τα
χαρακτηριστικά της
ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ;

Η οργάνωση της κεντρικής και της περιφερειακής διοίκησης δεν αρκεί για την εκπλήρωση της αποστολής του κράτους.

Οι παραπάνω τρόποι οργάνωσης αν και συμβάλλουν στην διοικητική ενότητα και την ομοιόμορφη άσκηση της διοίκησης, ωστόσο, δεν μπορούν να ανταποκριθούν στην ιδιαιτερότητα αναγκών, συμφερόντων ή υποθέσεων, η διαχείριση των οποίων απαιτεί μία διαφοροποιημένη διοίκηση.

Το κενό αυτό καλύπτει ο **θεσμός της αυτοδιοίκησης** που ανταποκρίνεται στις τοπικές και λειτουργικές ιδιαιτερότητες του σύγχρονου κράτους.

Με τον όρο αυτοδιοίκηση εννοούμε την σύσταση οργανωτικών μονάδων της δημόσιας διοίκησης εκτός του νομικού προσώπου του κράτους, οι οποίες αποτελούν ιδιαίτερα νομικά πρόσωπα και διεξάγουν ορισμένο κύκλο διοικητικών υποθέσεων.

ΜΟΡΦΕΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Η αυτοδιοίκηση διακρίνεται σε τοπική και σε καθ' ύλην. Στην περίπτωση της τοπικής αυτοδιοίκησης το νομικό πρόσωπο είναι αρμόδιο για υποθέσεις που συνδέονται με ορισμένη γεωγραφική περιοχή. Στην περίπτωση της καθ' ύλην αυτοδιοίκησης το νομικό πρόσωπο είναι αρμόδιο για υποθέσεις που συνδέονται με ένα ειδικό σκοπό.

Το φαινόμενο της αυτοδιοίκησης είναι σύνθετο και περιλαμβάνει τρεις διαφορετικές όψεις:

- α) την διοικητική,
- β) την πολιτική και
- γ) την τεχνική.

ΟΨΕΙΣ ΤΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

- **Σύμφωνα με την διοικητική όψη** της αυτοδιοίκησης, δίνεται έμφαση στην κατανομή των διοικητικών αρμοδιοτήτων και στην σχέση που διαμορφώνεται μεταξύ κράτους και αυτοδιοικούμενων οργανισμών. Τα θέματα που συνδέονται με αυτή την όψη της αυτοδιοίκησης αφορούν την έννοια της αυτοτέλειας των οργανισμών και τις σχέσεις εποπτείας που οι αυτοδιοικούμενοι οργανισμοί διαμορφώνουν με το νομικό πρόσωπο του κράτους.
- **Σύμφωνα με την πολιτική όψη** της αυτοδιοίκησης δίνεται έμφαση στον τρόπο ανάδειξης των οργάνων διοίκησης του αυτοδιοικούμενου οργανισμού. Όσο περισσότερο δημοκρατικός είναι, τόσο περισσότερη αυτοδιοίκηση έχουμε. Π.χ. στην περίπτωση της τοπικής αυτοδιοίκησης, είναι έντονος ο δημοκρατικός χαρακτήρας του θεσμού λόγω του αιρετού χαρακτήρα ανάδειξης των οργάνων της. Το ίδιο συμβαίνει και στην περίπτωση των νομικών προσώπων σωματειακού χαρακτήρα σε αντίθεση με τα νομικά πρόσωπα ιδρυματικού χαρακτήρα που δεν περιλαμβάνουν ισχυρά χαρακτηριστικά αυτοδιοίκησης.
- **Σύμφωνα με την τεχνική όψη** της αυτοδιοίκησης δίδεται έμφαση στο διαρθρωτικό σχήμα που διαμορφώνει το κράτος με την δημιουργία αυτοδιοικούμενων οργανισμών. Η τελευταία αυτή όψη της αυτοδιοίκησης αντιστοιχεί περισσότερο στην καθ' ύλην αυτοδιοίκηση που συνιστά περισσότερο μία τεχνική εκπλήρωσεως των σκοπών του κράτους παρά ένα θεσμό πολιτικής σημασίας

Ερωτηση - **34**

**Τι προσφέρει η ύπαρξη νομικής
προσωπικότητας στους
Αυτοδιοικούμενους Οργανισμούς;**

Η ύπαρξη νομικής προσωπικότητας των αυτοδιοικούμενων οργανισμών, η οποία είναι διακριτή από την νομική προσωπικότητα του κράτους, εγγυάται την ύπαρξη τριών στοιχείων:

- α) της διοικητικής αυτοτέλειας υποθέσεων,
- β) της διοικητικής αυτοτέλειας οργάνων και
- γ) της δημοσιονομικής αυτοτέλειας.

- Σύμφωνα με το πρώτο στοιχείο → **διοικητική αυτοτέλεια υποθέσεων** το νομικό πρόσωπο διοικεί συγκεκριμένες υποθέσεις που συνδέονται με περιορισμένο γεωγραφικό χώρο και πληθυσμό ή με ορισμένο αντικείμενο. Οι διοικητικές πράξεις που αφορούν στις παραπάνω υποθέσεις υπάγονται σε έλεγχο διοικητικής εποπτείας εκ μέρους της κρατικής διοίκησης και όχι σε ιεραρχικό έλεγχο. Ο έλεγχος αυτός είναι ήπιος και συνήθως συνίσταται μόνο σε έλεγχο νομιμότητας σε αντίθεση με τον ιεραρχικό έλεγχο που είναι αυστηρός και περιλαμβάνει όχι μόνο έλεγχο νομιμότητας αλλά και σκοπιμότητας.
- Σύμφωνα με το δεύτερο στοιχείο → **διοικητική αυτοτέλεια οργάνων** τα όργανα των αυτοδιοικούμενων οργανισμών δεν έχουν ιεραρχική εξάρτηση από τα όργανα της κρατικής διοίκησης, αλλά υπόκεινται στην διοικητική εποπτεία αυτών.
- Σύμφωνα, τέλος, με το τρίτο στοιχείο → **δημοσιονομική αυτοτέλεια** ο αυτοδιοικούμενος οργανισμός έχει την δυνατότητα να διαχειρίζεται περιουσιακά στοιχεία και να εξευρίσκει χρηματικούς πόρους για την εκπλήρωση της αποστολής του.

Αναφορικά με την έννοια της **αυτονομίας**, πρέπει να σημειωθεί ότι είναι διαφορετική από εκείνη της αυτοδιοίκησης.

Η αυτονομία προϋποθέτει την εξουσία των διοικούντων οργάνων να θεσπίζουν αυτοτελείς κανόνες δικαίου.

Στο πλαίσιο αυτό **δεν υφίσταται σχέση εποπτείας** μεταξύ του αυτόνομου οργανισμού και του κράτους. Την εξουσία αυτή δεν διαθέτουν οι αυτοδιοικούμενοι οργανισμοί οι οποίοι διοικούν υποθέσεις της αρμοδιότητάς τους υπό την εποπτεία των κρατικών οργάνων.

Ερώτηση -35-

Ποιος είναι ο ρόλος και ποια η σημασία της διοικητικής εποπτείας στο Δημόσιο Τομέα;

Τα αυτοδιοικούμενα νομικά πρόσωπα έχουν αποσπασθεί από τον κορμό του κράτους. Παράλληλα, ωστόσο, πρέπει να διατηρηθεί η ενιαία οργανωτική μορφή του κράτους αλλά και η αρχή της λαϊκής κυριαρχίας.

Τους στόχους αυτούς εξυπηρετεί η **διοικητική εποπτεία**, η οποία αν και συνιστά περιορισμό της αυτοδιοίκησης :

- α) εξασφαλίζει την ενότητα των στόχων και της λειτουργίας της δημόσιας διοίκησης,**
- β) συμβάλλει στην εφαρμογή της κυβερνητικής πολιτικής,**
- γ) ελέγχει την τήρηση της νομοθεσίας και**
- δ) προλαμβάνει και καταστέλλει καταστάσεις που είναι αντίθετες προς το δημόσιο συμφέρον.**

Ερωτηση - 36

Πώς λαμβάνει χώρα η Διοικητική
Εποπτεία στην Τοπική
Αυτοδιοίκηση;

Οι αρχές εποπτείας μπορούν να βοηθήσουν σημαντικά τους δήμους σε θέματα ορθής εφαρμογής της νομοθεσίας, ενώ μπορούν να λειτουργήσουν και ως ένα είδος φίλτρου, μέσω του οποίου ελαχιστοποιείται κατά το δυνατόν ο αριθμός των δημοτικών υποθέσεων που καταλήγουν προς επίλυση στην υπερφορτωμένη διοικητική δικαιοσύνη.

Η κρατική εποπτεία στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης κατοχυρώνεται συνταγματικά (άρθρο 102, Παρ. 4 Συντ.) και περιορίζεται αποκλειστικά σε έλεγχο νομιμότητας.

Ο θεσμός της κρατικής εποπτείας είναι πολύ σημαντικός για τη διατήρηση της ενότητας του κράτους, την ομοιόμορφη εφαρμογή των νόμων και, βέβαια, για την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων.

- Ο Νόμος «Καλλικράτης» (Άρθρο 214) προέβλεπε αρχικά τη **δημιουργία μιας Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας με επτά Ελεγκτές Νομιμότητας** με θητεία που θα ήταν πρόσωπα υψηλών προσόντων και θα ήταν προϊστάμενοι αντίστοιχων περιφερειακών υπηρεσιών που θα στελεχωνόνταν με εξειδικευμένο προσωπικό.
- Ωστόσο, μέχρι σήμερα αυτή **η ειδική υπηρεσία δεν έχει καταστεί δυνατόν να δημιουργηθεί εξαιτίας της έλλειψης πόρων**, αλλά και της απουσίας πολιτικής βούλησης για την ενεργοποίησή της. Προσωρινά λοιπόν (από το 2011), οι αρμοδιότητες εποπτείας ασκούνται από το Γενικό Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης και τις Υπηρεσίες του.
- Οι αποφάσεις των συλλογικών οργάνων του δήμου **διαβιβάζονται στον Γ.Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης για έλεγχο νομιμότητας**, εφόσον αφορούν ρυθμίσεις κανονιστικού περιεχομένου, την ανάθεση έργων, υπηρεσιών, μελετών και προμηθειών, την αγορά και εκποίηση ακινήτων, την κήρυξη αναγκαστικών απαλλοτριώσεων, τη συναψη κάθε μορφής συμβάσεων, τις διαδικασίες κατάρτισης των επιχειρησιακών προγραμμάτων ή τη συναψη δανείων.
- Επίσης, αποστέλλονται προς έλεγχο νομιμότητας οι αποφάσεις των κοινωφελών επιχειρήσεων, των Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης και Αποχέτευσης (ΔΕΥΑ) και των μονομετοχικών ανωνύμων εταιρειών Ο.Τ.Α. που αφορούν: α) αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, β) εκποίηση παγίων περιουσιακών στοιχείων και γ) λήψη δανείων.

ΑΛΛΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ

- **Ο Γενικός Γραμματέας** έχει την δυνατότητα να ελέγχει αυτεπάγγελα κάθε απόφαση των οργάνων καθώς και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και των επιχειρήσεων του δήμου (εξαιρουμένων των ανωνύμων εταιριών στις οποίες η τοπική αυτοδιοίκηση δεν έχει την πλειοψηφία), επίσης και των συνδέσμων δήμων και εντός προθεσμίας δύο μηνών να εκδίδει ακυρωτική απόφαση, εφόσον συντρέχουν λόγοι νομιμότητας.
- **κάθε πρόσωπο με έννομο συμφέρον** μπορεί να προσβάλει την απόφαση ενός οργάνου ή των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου του δήμου και των συνδέσμων δήμων, με την κατάθεση εντός 15 ημερών ειδικής διοικητικής προσφυγής στο Γενικό Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης.
- η διοικητική εποπτεία, εκτός από τη δυνατότητα ακύρωσης των σχετικών πράξεων, περιλαμβάνει και την επιβολή των ποινών της αργίας και της έκπτωσης σε αιρετά όργανα δήμων, μετά από αιτιολογημένη απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

ΤΕΛΟΣ Β ΤΟΜΟΥ

